

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 24/15
Λουξεμβούργο, 26 Φεβρουαρίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-41/14
Christie's France SNC κατά Syndicat national des antiquaires

Η υποχρέωση καταβολής ποσοστών στον δημιουργό έργου τέχνης για κάθε μεταπώληση έργου του από επαγγελματία, στο πλαίσιο του δικαιώματος παρακολουθήσεως, μπορεί να βαρύνει οριστικά τόσο τον πωλητή όσο και τον αγοραστή

Μολονότι, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, ο πωλητής είναι, καταρχήν, ο υπόχρεος προς καταβολή ποσοστών στο πλαίσιο του δικαιώματος παρακολουθήσεως, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να ορίζουν προς τούτο ένα άλλο πρόσωπο μεταξύ των επαγγελματιών που παρατίθενται στην οδηγία 2001/84

Το δικαίωμα παρακολουθήσεως ορίζεται από το δίκαιο της Ένωσης¹ ως το δικαίωμα εισπράξεως ενός ποσοστού επί του τιμήματος κάθε μεταπωλήσεως του εν λόγω έργου, μετά την πρώτη μεταβίβασή του εκ μέρους του δημιουργού. Το δικαίωμα αυτό ισχύει για όλες τις μεταπωλήσεις στις οποίες μετέχουν, ως πωλητές, αγοραστές ή ενδιάμεσοι, επαγγελματίες της αγοράς έργων τέχνης (οίκοι δημοπρασιών, γκαλερί έργων τέχνης και, γενικά, οποιοσδήποτε έμπορος έργων τέχνης).

Η Christie's France, γαλλική θυγατρική της πολυεθνικής Christie's, διοργανώνει τακτικά δημοπρασίες έργων τέχνης. Για ορισμένες από τις πωλήσεις αυτές πρέπει να καταβάλλονται ποσοστά στο πλαίσιο του δικαιώματος παρακολουθήσεως. Οι γενικοί όροι πωλήσεως της Christie's France προβλέπουν ότι, για ορισμένα αντικείμενα προσδιοριζόμενα στον κατάλογό της, η εταιρία αυτή εισπράττει από τον αγοραστή ένα ποσό, για λογαριασμό και στο όνομα του πωλητή, το οποίο αντιστοιχεί στο καταβλητέο βάσει του δικαιώματος παρακολουθήσεως ποσοστό.

Το syndicat national des antiquaires (SNA) (επαγγελματική ένωση παλαιοπωλών) εκτίμησε ότι οι γενικοί αυτοί όροι, επιβαρύνοντας τον αγοραστή με την καταβολή των ποσοστών στο πλαίσιο του δικαιώματος παρακολουθήσεως, αποτελούν πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού. Η Christie's France υποστηρίζει ότι η οδηγία ορίζει χωρίς άλλη διευκρίνιση ή άλλον περιορισμό ότι το δικαίωμα παρακολουθήσεως επιβαρύνει τον πωλητή και δεν αποκλείει, επομένως, τη δια συμβατικής ρήτηρας διαρρύθμιση του βάρους καταβολής των σχετικών ποσοστών. Επιληφθέν της διαφοράς, το γαλλικό ανώτατο δικαστήριο Cour de cassation ερωτά το Δικαστήριο αν ο πωλητής φέρει οριστικά το κόστος της καταβολής των ως άνω ποσοστών ή αν είναι δυνατή παρέκκλιση από τον κανόνα αυτό με συμβατική ρήτρα.

Με τη σημερινή του απόφαση το Δικαστήριο κρίνει ότι μόνον τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν το πρόσωπο το οποίο υποχρεούται να καταβάλει τα ως άνω ποσοστά στο πλαίσιο του δικαιώματος παρακολουθήσεως. Μολονότι η οδηγία ορίζει ότι υπόχρεος στην καταβολή ποσοστών δυνάμει του δικαιώματος παρακολουθήσεως είναι καταρχήν ο πωλητής, προβλέπει ωστόσο παρέκκλιση από την αρχή αυτή, αφήνοντας τα κράτη μέλη ελεύθερα να επιλέγουν άλλο πρόσωπο μεταξύ των επαγγελματιών που παραθέτει η οδηγία 2001/84, το οποίο, μόνο ή από κοινού με τον πωλητή, θα φέρει την ευθύνη της καταβολής των ποσοστών. Ο καθοριζόμενος με τον τρόπο αυτόν από την εθνική νομοθεσία υπόχρεος είναι ελεύθερος να συμφωνήσει με οποιοδήποτε πρόσωπο, περιλαμβανομένου του αγοραστή, ότι αυτό θα φέρει οριστικά, εν όλω ή εν μέρει, το κόστος της καταβολής των σχετικών ποσοστών, καθόσον μια τέτοια συμβατική ρήτρα δεν επηρεάζει τις

¹ Οδηγία 2001/84/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2001, σχετικά με το δικαίωμα παρακολούθησης υπέρ του δημιουργού ενός πρωτότυπου έργου τέχνης (ΕΕ L 272, σ. 32).

υποχρεώσεις και την ευθύνη του βαρυνόμενου με την υποχρέωση καταβολής ποσοστών στον δημιουργό. Το Δικαστήριο τονίζει ότι η παρέκκλιση αυτή είναι σύμφωνη προς τον σκοπό της οδηγίας, ο οποίος είναι η εξάλειψη των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην αγορά έργων τέχνης, καθόσον η εναρμόνιση αυτή περιορίζεται μόνο στις εθνικές διατάξεις του εσωτερικού δικαίου που έχουν τον αμεσότερο αντίκτυπο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Πράγματι, καίτοι η επίτευξη του εν λόγω σκοπού, όπως αυτός προσδιορίστηκε, επιτάσσει να προβλέπεται το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την καταβολή των ποσοστών στο πλαίσιο του δικαιώματος παρακολουθήσεως, καθώς και οι κανόνες περί υπολογισμού του ύψους των ποσοστών αυτών, τούτο δεν ισχύει όσον αφορά το ζήτημα του προσδιορισμού του προσώπου που θα φέρει, σε τελική ανάλυση, τη σχετική επιβάρυνση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582